

Страни језици – критеријуми оцењивања

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Ученик влада језичким вештинама и знањима која му омогућавају да на страном језику разуме текстове које слуша или чита у приватном, јавном, образовном или професионалном контексту; комуницира писмено или усмено у формалним и неформалним ситуацијама.

Посредујући у усменој или писаној комуникацији, ученик преноси поруке са страног на матерњи језик и обрнуто. Владање страним језиком ученику омогућава стицање знања из различитих области која примењује у свакодневном животу, образовању и раду. Учењем страног језика ученик развија креативност, критичко мишљење, вештине комуникације, самосталност и сарадњу, уважавање различитости култура и културу дијалога.

Основни ниво

Ученик користи страни језик у мери која му помаже да разуме садржај усмене поруке и кратке једноставне информације у вези са личним интересовањем и познатим областима и активностима. Учествује у уобичајеном, свакодневном разговору, чита и проналази жељену информацију у текстовима са темом од непосредног личног интереса. Пише о различитим аспектима из непосредног окружења и ради сопствених потреба.

Средњи ниво

Ученик користи страни језик да разуме суштину текста или да учествује у разговору или дискусији (нпр. школа, забава, спорт); сналази се у не/предвидивим ситуацијама када му је неопходно да користи страни језик и/или да у кратком усменом излагању оствари свој интерес. Пише о властитом искуству, описује своје утиске, планове и очекивања.

Напредни ниво

Ученик користи страни језик да активно учествује у усменој комуникацији; да прати дужа и сложенија излагања или дискусије о конкретним или апстрактним темама из познатих општих или стручних тематских области, као и да објашњава своје ставове и/или образлаже различите предлоге. Чита и пише текстове о широком спектру тема у складу са општим и властитим интересовањима.

СПЕЦИФИЧНА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Рецепција (слушање и читање)

Одличан (5) – Ученик разуме суштину и детаље опширнијих излагања или разговора у којима се користи стандардни језик, мења ритам, стил и тон разговора, а у вези са садржајима из ширег интересовања ученика. Ученик разуме дуже текстове различитог садржаја (нпр. адаптирана или оригинална прозна књижевна дела, актуелни новински чланци и извештаји); брзину и технику читања подешава према тексту који чита.

Врло добар (4) – У тексту, из домена личног интересовања и делатности, у коме преовлађују сложене језичке структуре, ученик разуме општи смисао и допунске информације, користећи различите технике/врсте читања. Ученик разуме саговорника који излаже нормалним темпом, али је понекад потребно нешто поновити; не разуме сваку појединост писаног или слушаног документа, али успешно проналази потребне информације.

Добар (3) – Ученик разуме основне елементе развојног говора у свакодневним ситуацијама и једноставна излагања и презентације из блиских области изговорене стандардним језиком и релативно споро. Користећи основно лингвистичко знање, чита краће текстове написане стандардним језиком, разноврсног садржаја из свакодневног живота и/или блиских области или струке, у којима преовлађују фреквентне речи и изрази. Ученик разуме излагање или питање постављено споријим темпом; понекад је неопходно поједноставити делове излагања или текста; потребно је усмеравати ученика.

Довољан (2) – Ученик разуме уобичајене изразе и схвата општи смисао свакодневне комуникације изговорене споро и развојно. Ученик има минимум разумевања и напредује уз помоћ наставника; има тешкоће у разумевању разговора или текста, па су му неопходна објашњења и поједностављења.

Недовољан (1) – Ученик не разуме саговорника или текст ни уз помоћ наставника.

СПЕЦИФИЧНА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Продукција (говор)

Први разред

одличан (5): разуме реченице и често коришћене изразе из блиског и познатог окружења, изражава се на различите начине користећи познате термине и описује своје окружење и непосредну околину. Иако повремено долази до неправилности у употреби циљне граматике и лексике, значење исказа је јасно.

врло добар (4): углавном разуме реченице и често коришћене изразе из блиског и познатог окружења; успешно се изражава користећи познате термине и описује своје окружење и непосредну околину. Иако повремено долази до неправилности у употреби циљне граматике и лексике, значење исказа је углавном јасно.

добар (3): повремено и уз извесну помоћ наставника разуме реченице и најчешће коришћене изразе из блиског и познатог окружења. Иако често долази до неправилности у употреби циљне граматике и лексике, значење исказа је углавном јасно.

довољан (2): уз значајну помоћ наставника успева да разуме реченице и основне изразе из блиског и познатог окружења. Честе су неправилности у употреби циљне лексике и граматике а значење исказа је често нејасно. Уз наставникову помоћ, закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером.

недовољан (1): иако је присутна константна помоћ наставника, ученик не успева нити да разуме нити да формулише изразе из блиског и познатог окружења. Веома честе неправилности у употреби циљне лексике и граматике онемогућавају успешну комуникацију на основном нивоу.

Други разред

одличан (5): разуме основе које су јасно изложене и изражава се употребљавајући широк репертоар речи и израза везаних за послове, школу, слободне активности, спортске активности, путовања и традицију земље чији језик учи, уз повремено оклевање или понављање. Може да опише догађаје и искуства, снове, очекивања, али и да укратко образложи своје мишљење и планове. Добро влада циљном лексиком и граматиком уопштено гледано, премда су присутне грешке које не ремете ни значење исказа ни комуникацију.

врло добар (4): разуме основе које су јасно изложене и изражава се употребљавајући репертоар речи и израза везаних за послове, школу, слободне активности, спортске активности, путовања и традицију земље чији језик учи, уз чешће оклевање или понављање. Може да опише догађаје и искуства, снове, очекивања, али и да укратко образложи своје мишљење и планове али су присутне грешке у употреби циљне лексике и граматике које не мењају значење и комуникацију значајно.

добар (3): уз извесну помоћ наставника разуме основе које су јасно изложене; такође се уз помоћ наставника изражава употребљавајући сведен репертоар речи и израза везаних за послове, школу, слободне активности, спортске активности, путовања и традицију земље чији језик учи, уз чешће оклевање или понављање. Описује догађаје, искуства, снове, очекивања; укратко образлаже своје мишљење и планове али грешке у циљној лексици и граматички повремено ремете значење и комуникацију.

довољан (2): уз значајну помоћ наставника разуме јасно изложене основе; има потешкоћа у изражавању услед ограниченог репертоара речи и израза везаних за послове, школу, слободне активности, спортске активности, путовања и традицију земље чији језик учи, уз чешће оклевање или понављање. Уз значајну помоћ наставника описује догађаје, искуства, снове, очекивања; кратко образлаже своје мишљење и планове али грешке у циљној лексици и граматички често ремете значење и комуникацију.

недовољан (1): иако је присутна константна помоћ наставника, ученик не успева нити да разуме нити да формулише изразе везане за послове, школу, слободне активности и путовања. Не успева да опише догађаје и искуства, снове, очекивања, ни да укратко образложи своје мишљење и планове јер оклевање, понављање и грешке у циљној лексици и граматички ремете разумевање и комуникацију.

Трећи разред

одличан (5): разуме основне идеје комплексних текстова, чије су теме углавном конкретне а повремено и апстрактне. Може да комуницира спонтано, варирајући формулације како би се избегло понављање. Повремено долази до граматичких и лексичких грешака које не ометају комуникацију.

врло добар (4): често разуме основне идеје комплексних текстова, чије су теме углавном конкретне. Углавном може да комуницира спонтано, варирајући формулације како би се избегло понављање, мада долази до граматичких и лексичких омашки које не ометају комуникацију.

добар (3): уз извесну помоћ наставника разуме основне идеје комплексних текстова, чије су теме углавном конкретне а ређе и апстрактне. Уз помоћ наставника може да комуницира релативно спонтано, повремено варирајући формулације, уз релативно често понављање. Добро влада циљном лексиком и граматиком уопштено гледано, премда су присутне грешке које не ремете ни значење исказа ни комуникацију.

довољан (2): уз значајну помоћ наставника разуме основне идеје комплексних текстова, чије су теме углавном конкретне. Уз значајну помоћ наставника може да комуницира уз доста заостајања, понављања и без превише варирања исказа. Иако је приметно да влада циљном лексиком и граматиком, веома често прави грешке које доводе до застоја у комуникацији.

недовољан (1): иако је присутна константна помоћ наставника, ученик не разуме комплексне текстове. Веома ретко успева да се изрази. Грешке у циљној лексици и граматички у значајној мери ометају разумевање и комуникацију.

Четврти разред

одличан (5): разуме и експлицитно и имплицитно значење широког спектра захтевних дужих текстова. Изражава се флуентно и спонтано без превише очигледног бирања израза које ће употребити. Користи лексику и граматiku флексибилно и ефектно у различите сврхе.

врло добар (4): веома често разуме значења спектра захтевних дужих текстова. Често се изражава флуентно и релативно спонтано, уз повремено оклевање приликом избора адекватних израза. Углавном флексибилно користи циљну лексику и граматiku у различите сврхе.

добар (3): уз помоћ наставника разуме захтевне дуже текстове. Повремено је присутна флуентност и спонтаност у изражавању, мада има доста оклевања у избору адекватних израза. У извесној мери постоји флексибилност и ефектност у коришћењу циљне лексике и граматике али повремено долази до граматичких и лексичких омашки које не ометају комуникацију.

довољан (2): уз значајну помоћ наставника разуме експлицитно значење дужих текстова. Повремено комуницира спонтано али су присутне грешке у употреби циљне лексике и граматике које не ометају комуникацију. Има и извесне флексибилности у употреби језика, уз повремене варијације исказа али и често понављање.

недовољан (1): иако је присутна константна помоћ наставника, ученик не разуме дуже текстове. Тешко комуницира флуентно и спонтано а грешке у циљној лексичкој и граматичкој ометају разумевање и комуникацију уопште.

Писмене провере знања

Изражено у процентима:

Одличан (5) 90-100%

Врло добар (4) 66-89%

Добар (3) 41-65%

Довољан (2) 35-40%

Ови критеријуми могу се по потреби прилагодити општем успеху ученика у одељењу или самом тесту.

Медијација-превод (4.разред, матурски испит)

Одличан (5) – Ученик разуме текст, служи се свим врстама речника, преводи све структуре самостално, има креативна и иновативна решења у преводу.

Врло добар (4) – Ученик разуме текст, служи се разним типовима речника, преводи сложене структуре уз минималну помоћ наставника.

Добар (3) – Ученик разуме текст у већој мери, служи се двојезичним и делимично једнојезичним речником, преводи једноставне структуре и сложене уз мању помоћ наставника.

Довољан (2) – Ученик разуме текст, служи се углавном двојезичним речником, преводи једноставне структуре, а сложеније уз помоћ наставника.

Недовољан (1) – Ученик не разуме текст, не уме да преведе једноставне структуре.

Латински језик – критеријуми оцењивања

Критеријуми за елемент читања и разумевања текста:

одличан (5) - уме да прочита текст и правилним изговором течно изговара без грешака; зна да наведе без грешке све познате речи.

врло добар (4) - ученик чита правилно, али понекад направи грешку у изговору; прави мање грешке које не утичу на разумевање реченице; такође зна велики број речи и ретко греша у навођењу.

добар (3) - има скроман речник и речи често погрешно наводи, што резултира потешкоћама у читању, изговору и интонацији, али у целини је прихватљиво и разумљиво.

довољан (2) - ученик прави озбиљне грешке у изговору, тешко му је да прочита и разуме реченицу, али зна основне и фреквентне речи.

недовољан (1) - ученик не може самостално да чита, има веома слаб вокабулар и лош изговор; није савладао ни најосновније граматичке структуре и не разуме садржај.

Критеријуми за елемент превођења прилагођених текстова:

одличан (5) - ученик схвата и повезује односе у реченици и успешно преводи текстове уз помоћ речника. Ученик може да пренесе значење текста на матерњи језик без већих грешака; редовно извршава све писмене задатке у свесци и успешан је; без тешкоћа преводи реченице у оба смера.

врло добар (4) - ученик разликује функције у реченици, разуме односе у њој и самостално преводи сложеније реченице уз помоћ речника. Ученик преводи уз понеку граматичку грешку; готово редовно има све писане радове; преводи у оба смера.

добар (3) - ученик уочава функције у реченици, разуме односе и самостално преводи једноставне реченице уз помоћ речника. Ученик не може да преведе целину без помоћи и прави веће граматичке грешке; извршава домаће и школске писане задатке; има скроман резултат при преводу у оба смера.

довољан (2) - ученик препознаје функције у реченици и именује односе у реченици, али преводи само уз помоћ наставника. Није способан да преведе самостално чак ни једноставније реченице, прави кардиналне граматичке грешке; постиже минималан успех на писменим проверама.

недовољан (1) – ученик не успева да преведе ни једноставне реченице или конструкције.

Критеријуми за елемент познавања језичких законитости - граматике:

При вредновању граматичких садржаја од ученика се очекује да познаје и самостално примењује елементе латинске граматике.

одличан (5) ученик самостално примењује правила латинске граматике, манипулише облицима, односно конструкцијама. Ученик влада граматичким правилима, потпуно их разуме и правилно примењује у контексту.

врло добар (4) ученик разликује облике и самостално примењује правила и манипулише облицима, односно конструкцијама. Разуме и правилно примењује научена граматичка правила, уз повремене грешке.

добар (3) ученик разликује облике, али није самосталан у манипулисању облицима, односно конструкцијама. Ученик делимично примењује научена граматичка правила уз честе грешке.

довољан (2) ученик распознаје латинске облике и наводи правила, али их примењује само уз помоћ наставника. Иако зна теорију, ученик не зна да примени граматичка правила, нити да их употреби у контексту.

недовољан (1) ученик не зна ни да наведе граматичка правила.

У току школске године ученици ће постепено повећавати свој вокабулар и уочавати речи латинског порекла у српском и страним језицима.

Вредновање усвојености елемената римске цивилизације вршиће се оцењивањем ученичких презентација на задату тему и кроз пројектну наставу, при чему ће се узимати у обзир излагање предвиђеног садржаја, истраживачки рад, уочавање утицаја римске цивилизације на Европу и свет, као и креативност. Такође, један део часова биће посвећен учењу латинских изрека. Провера знања изрека може се вршити усмено или писменом провером.

Писмена провера знања

У првом разреду предвиђен је један контролни задатак у првом полугодишту и два писмена задатка у другом полугодишту. У другом разреду предвиђен је иницијални тест у септембру и три писмена задатка. Један писмени задатак је у првом, а два у другом полугодишту.

Тестови обухватају проверу познавања морфологије латинског језика, проверу фонда и самостално превођење реченица са латинског на српски и са српског на латински за ученике првог разреда. За ученике другог разреда проверава се познавање синтаксе латинског језика, усвојени фонд речи и превођење реченица са латинског језика на српски и обратно.

При вредновању писмених задатака од ученика се очекује да кроз превођење реченица примене своје знање вокабулара, односно умеће коришћења речника и примењују приликом превођења усвојена правила латинске граматике. Писмени задатак садржи једноставније и сложеније реченице.

Писмене провере знања

Изражено у процентима:

Одличан (5) 90-100%

Врло добар (4) 66-89%

Добар (3) 41-65%

Довољан (2) 35-40%

Ови критеријуми могу се по потреби прилагодити општем успеху ученика у одељењу или самом тесту.

Стручно веће за стране језике